

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра соціології та соціальної роботи**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету суспільних наук
Остапчук Ю.О.
« _____ » _____ 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІОЛОГІЯ РИЗИКІВ**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Освітня програма	Соціологія
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

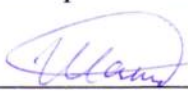
Ужгород – 2022

Робоча програма з навчальної дисципліни **«Соціологія ризиків»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** спеціальності **054 Соціологія** освітньої програми **«Соціологія»**.

Розробник: Новосад Крістіна Ярославівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **соціології та соціальної роботи**

протокол № 13 від «24» травня 2022 р.

Завідувач кафедри Шандор Ф.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією **факультету суспільних наук**

протокол № 8 від «07» червня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4	5
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3	7	10
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	18	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	48	78

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Соціологія ризиків» – формування уявлення про історію та сучасний етап розвитку соціологічних підходів до вивчення ризику, отримання навиків здійснення теоретичного аналізу базових уявлень про ризик; розкриття змісту предмету соціології ризиків, розглянути ключові підходи до аналізу поняття ризику в сучасній соціологічній теорії. Завдання курсу: навчити студентів здійснювати теоретичний аналіз базових уявлень про ризик, сформулювати уявлення про історію та сучасні підходи до вивчення ризику; розкрити принципи впливу на споживачів з метою просування продукту на ринку; навчити студентів розглядати значні проблеми сучасності через призму теорій ризику, ознайомлення студентів з реальним функціонуванням інституту соціальної реклами в сучасному суспільстві.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності (СК):

СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.

СК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.

СК08. Здатність використовувати інтернет – ресурси, статистичну інформацію для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.

СК11. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.

СК12. Здатність налагоджувати, підтримувати і розвивати міждисциплінарне професійне співробітництво, корпоративну відповідальність на основі знання організації роботи соціологічної служби в системі державних та недержавних органів.

СК14. Здатність до соціологічної рефлексії стосовно теоретичних та прикладних аспектів здійснення дослідницької та аналітичної роботи щодо соціальних змін.

СК15. Здатність прогнозувати та вирішувати конфліктні ситуації на різних рівнях суспільних відносин.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.	РН4
Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань.	РН5
Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.	РН6
Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.	РН7
Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.	РН8
Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.	РН10
Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.	РН11
Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.	РН12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Соціологія ризиків»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Оволодіти навичками по інтерпретуванню соціологічних даних, соціологічної інформації, проводити її аналіз і синтез, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами, робити висновки, аргументувати свої думки	РН4
Бути готовим вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово в процесі представлення соціологічних досліджень.	РН5
Бути готовим ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі проведення соціологічних досліджень.	РН6
Володіти навичками вільного користування спеціалізованих програм для обробки соціологічних досліджень (SPSS, EXCEL)	РН7
Бути готовим обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами соціологічних досліджень і аналізу професійної літератури. Опанувати знаннями з презентування різних типів наукових досліджень, порівнювати та узагальнювати результати різних соціологічних досліджень.	РН8
Вміти опрацьовувати соціальну інформацію з використанням кількісних та якісних методів. Оперувати соціологічною термінологією; знати особливості підготовки наукового соціологічного звіту за результатами соціологічного дослідження; бути обізнаним з правилами підготовки графіків і таблиць у соціологічній документації; мати навички з основ створення презентації за результатами соціологічного дослідження.	РН10
Бути готовим презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців. Конструювати макет звіту за результатами соціологічного дослідження; Вміти оформляти коректно таблицю, в тому числі :розташувати таблицю в тексті, презентації; підписувати таблицю (в тому числі називати);нумерувати таблиці; розбивати таблицю; оформляти коректно малюнки, в тому числі: розташувати малюнок в тексті, презентації; підписувати малюнок (в тому числі називати); нумерувати малюнки; створювати електронну презентацію; готувати та представляти усну доповідь.	РН11
Володіти знаннями та дотримуватись професійної етики соціолога при проведенні соціологічних досліджень та	РН12

представленні результатів досліджень.	
Бути готовим застосовувати ефективні методи, процедури та технології соціологічних досліджень шляхом забезпечення внутрішньої упорядкованості та погодженості окремих елементів наукового пошуку.	РН14

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: залік; презентація результатів виконаної індивідуальної /групової роботи студента.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форма поточного контролю: доповідь на практичних заняттях

Форма модульного контролю: контрольна робота

Форма підсумкового семестрового контролю: залік

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів
Практичні заняття, доповідь з презентацією	9	45
Реферат	1	5
Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з тестових завдань та запитання описово-аналітичного характеру.

Тестові завдання покликані оцінити знання з тематичної проблематики модулю, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на практичних заняттях. Залежно від орієнтування у тематичному матеріалі по тестах, дане завдання модульної контрольної роботи максимально може бути оцінене у 30 балів.

Запитання має на меті оцінити обізнаність здобувача з програмовим матеріалом. Залежно від послідовності викладу і орієнтуванні у матеріалі теоретичних питань, ця частина завдань модульної контрольної роботи максимально може бути оцінена у 20 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від

08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) – заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) – заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає з певним помилками;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання за програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

– виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Історія уявлення про ризик. Специфіка сучасності.

Тема 2. Класифікація підходів до вивчення ризику. Поняття «ризик» в соціології.

Тема 3. Ризик та його різновиди. Класифікація ризиків. Поняття ризику і його різновиди. Сутність ризику і причини його виникнення. Основні риси ризику. Функції ризику. Класифікація ризиків за належністю до країни функціонування господарського суб'єкта, рівнем виникнення, сферою походження, причинами виникнення, ступенем обґрунтованості прийняття ризику, відповідністю припустимим межам, ознакою реалізації ризиків, масштабами впливу, можливістю прогнозування, ступенем впливу на господарські суб'єкти. Специфіка управління ризиками.

Тема 4. Якісний та кількісний аналіз економічного ризику. Крива розподілу імовірності отримання прибутку. Крива розподілу ймовірностей втрат прибутку. Сутність якісного та кількісного аналізу ризиків. Принципи аналізу ризиків. Напрямки аналізу підприємницьких ризиків. Збитки, які

виникають в процесі підприємницької діяльності. Методи аналізу ступеня ризику.

Тема 5. Методи кількісної оцінки ступеня ризику: статистичний метод; метод аналізу доцільності витрат; метод експертних оцінок. Характеристика експертних процедур. Імовірність появи випадкової величини, математичне очікування випадкової величини, дисперсія, середньоквадратичне відхилення та коефіцієнт варіації випадкової величини. Характеристика області абсолютної стійкості, нормальної стійкості, області нестійкого стану, критичного стану, кризового стану підприємства на основі кривої економічного ризику. Метод Дельфі.

Тема 6. Методи кількісної оцінки ступеня ризику: аналітичний метод; метод використання аналогів. Комплексна оцінка ризиків. Визначення ключового параметру, вибір чинників впливу, програмування величини ключового параметру. Визначення імовірності досліджуваного проекту на основі оцінок імовірності проектів-аналогів. Прогноз очікуваних характеристик досліджуваного проекту. Визначення можливих втрат підприємства внаслідок реалізації комбінації ризиків.

Тема 7. Характеристика виробничих, маркетингових та фінансових ризиків. Поняття виробничих ризиків. Категорії виробничих ризиків. Безпосередньо виробничі ризики. Група ризиків, що виникають у процесі розробки стратегії фірми. Постачальницькі ризики. Група ризиків порушення планових термінів. Транспортні ризики і міжнародний стандарт класифікації транспортних ризиків. Поняття маркетингового (реалізаційного) ризику. Безпосередньо збутові ризики. Ризики: недостатньої сегментації ринків збуту; помилково обраного цільового сегмента ринку; помилкового вибору стратегії продажу; неправильної організації й одержання неадекватних результатів маркетингових досліджень; помилкового ціноутворення; невдалої організації мережі збуту і системи просування товару. Ризики взаємодії з контрагентами і партнерами в процесі організації продажу продукції (послуг). Ризики непередбаченої конкуренції. Поняття фінансових ризиків. Ризики, пов'язані з купівельною спроможністю грошей: валютні, інфляційні, дефляційні. Ризики непередбачених витрат і перевищення витрат на виробництво. Ризики незабезпечення господарської діяльності необхідним фінансуванням.

Тема 8. Методи управління економічними ризиками. Принципи управління ризиками. Система управління ризиками. Основи профілактики ризиків: диверсифікація та лімітування. Самострахування, як метод зниження рівня ризиків. Страхування ризику. Інформація в системі управління ризиками.

Тема 9. Особливості управління фінансовими ризиками. Ризики, пов'язані з вкладенням капіталу (інвестиційні ризики): вкладення коштів у виробничу і невиробничу сфери економіки; діяльності фірми на фінансовому ринку. Комплексне управління довгостроковими інвестиціями та оборотним капіталом підприємства. Економічна рентабельність активів підприємства. Антикризове управління фінансами підприємства. Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства.

Тема 10. Підходи до вивчення поняття «безпека». Еволюція поняття «безпека». Рівні і різновиди безпеки. Питання суб'єктивності та об'єктивності безпеки.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: <i>денна</i>					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Історія уявлення про ризик. Специфіка сучасності.	8	2	0			6
Тема 2. Класифікація підходів до вивчення ризику. Поняття «ризик» в соціології.	8	4	2			2
Тема 3. Ризик та його різновиди. Класифікація ризиків	10	2	2			6
Тема 4. Якісний та кількісний аналіз економічного ризику	8	2	2			4
Тема 5. Методи кількісної оцінки ступеня ризику: статистичний метод; метод аналізу доцільності витрат; метод експертних оцінок	10	2	2			6
Тема 6. Методи кількісної оцінки ступеня ризику: аналітичний метод; метод використання аналогів. Комплексна оцінка ризиків	10	2	2			6
Тема 7. Характеристика виробничих, маркетингових та фінансових ризиків.	8	2	2			4
Тема 8. Методи управління економічними ризиками.	8	2	2			4
Тема 9. Особливості управління фінансовими ризиками	8	2	2			4
Тема 10. Підходи до вивчення поняття «безпека». Еволюція поняття «безпека». Рівні і різновиди безпеки. Питання суб'єктивності та об'єктивності безпеки.	10	2	2			6
Модульна контрольна робота	2	2	0			0
Разом	90	24	18			48

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: <i>заочна</i>					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Історія уявлення про ризик. Специфіка сучасності.	8	2	0			6
Тема 2. Класифікація підходів до вивчення ризику. Поняття «ризик» в соціології.	8	2	4			2
Тема 3. Ризик та його різновиди. Класифікація ризиків	10	2	0			8
Тема 4. Якісний та кількісний аналіз економічного ризику	8	0	0			8
Тема 5. Методи кількісної оцінки ступеня ризику: статистичний метод; метод аналізу доцільності витрат; метод експертних оцінок	10	0	0			10
Тема 6. Методи кількісної оцінки ступеня ризику: аналітичний метод; метод використання аналогів. Комплексна оцінка ризиків	10	0	0			10
Тема 7. Характеристика виробничих, маркетингових та фінансових ризиків.	8	0	0			8
Тема 8. Методи управління економічними ризиками.	8	0	0			8
Тема 9. Особливості управління фінансовими ризиками	8	0	0			8
Тема 10. Підходи до вивчення поняття «безпека». Еволюція поняття «безпека». Рівні і різновиди безпеки. Питання суб'єктивності та об'єктивності безпеки.	10	2	0			8
Модульна контрольна робота	2	0	0			2
Разом	90	8	4			78

5.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Історія уявлення про ризик. Специфіка сучасності.	0	0
2	Класифікація підходів до вивчення ризику. Поняття «ризик» в соціології.	2	4

3	Ризик та його різновиди. Класифікація ризиків	2	0
4	Якісний та кількісний аналіз економічного ризику	2	0
5	Методи кількісної оцінки ступеня ризику: статистичний метод; метод аналізу доцільності витрат; метод експертних оцінок	2	0
6	Методи кількісної оцінки ступеня ризику: аналітичний метод; метод використання аналогів. Комплексна оцінка ризиків	2	0
7	Характеристика виробничих, маркетингових та фінансових ризиків.	2	0
8	Методи управління економічними ризиками.	2	0
9	Особливості управління фінансовими ризиками	2	0
10	Підходи до вивчення поняття «безпека». Еволюція поняття «безпека». Рівні і різновиди безпеки. Питання суб'єктивності та об'єктивності безпеки.	2	0
	Разом	18	4

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Історія уявлення про ризик. Специфіка сучасності.	6	6
2	Класифікація підходів до вивчення ризику. Поняття «ризик» в соціології.	2	2
3	Ризик та його різновиди. Класифікація ризиків	6	8
4	Якісний та кількісний аналіз економічного ризику	4	8
5	Методи кількісної оцінки ступеня ризику: статистичний метод; метод аналізу доцільності витрат; метод експертних оцінок	6	10
6	Методи кількісної оцінки ступеня ризику: аналітичний метод; метод використання аналогів. Комплексна оцінка ризиків	6	10
7	Характеристика виробничих, маркетингових та фінансових ризиків.	4	8
8	Методи управління економічними ризиками.	4	8
	Особливості управління фінансовими ризиками	4	8
	Підходи до вивчення поняття «безпека». Еволюція поняття «безпека». Рівні і різновиди безпеки. Питання суб'єктивності та об'єктивності безпеки.	6	8
	Модульна контрольна робота	0	2
	Разом	48	78

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі Google Meet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних, практичних (семінарських) та лабораторних занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гіденс Е. Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя / пер. з англ. Н.Поліщук. Київ: Альтпрес, 2004. 100 с.
2. Івченко І.Ю. Економічні ризики: навчальний посібник. Київ: ЦНЛ, 2004. 304 с.
3. Лукашевич М., Недюха М. Суспільство ризику / Соціологічна енциклопедія. Укл. Городяненко В.Г. Київ: Академвидав, 2008. 456 с.
4. Лукашевич М., Туленков М., Яковенко Ю. Соціологія. Основи загальної, спеціальних і галузевих теорій: підручник. Київ: Каравела, 2017. 544 с.
5. Лукашевич М. П., Туленков М. В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2004. 464 с.
6. Орос О.Б. Соціологія: методичні рекомендації. Ужгород: УжНУ, 2021. 45 с.
7. Орос О.Б., Афанасьєв Д.М. Методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів спеціальності 054 «Соціологія». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 22 с.
8. Пилипенко В.Є., Вишняк О.І., Куценко та ін. Спеціальні та галузеві соціології: навчальний посібник. Київ: Каравелла, 2003. 304 с.
9. Рюль В.О. Глобальні проблеми сучасності: навчально-методичні рекомендації (для здобувачів вищої галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 054 «Соціологія»). Ужгород: УжНУ, 2022. 42 с.
10. Ризики в сучасному нестабільному суспільстві: соціальні та культурні виміри; за ред. Л.Г.Скокової. Київ: Інститут соціології НАН України, 2021. 295 с.

11. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії: навчальний посібник. Київ: Атіка, 2004. 480 с.
12. Bartosh O. Understanding the risk in the youth environment. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2021. Вип. 2 (49). С.20–23
13. Bartosh O. Social risks for the youth in the dynamics of Ukrainian society. In Challenges and opportunities of the modern risk society: socio-cultural, economic and legal aspects: monograph / Ed. by N.Varha, B.Hvozdetzka. Praha, Czech Republic: OKTAN PRINT, 2021. 169 p. P.77–93. DOI: 10.46489/CAOTM-21042609
14. Taylor-Gooby P. New risks and social change. New risks, new welfare. The transformation of the European welfare state. NY: Oxford University press Inc, 2004. 248 p.

Допоміжна література

1. Більовський О.А. Соціальні ризики постіндустріального суспільства як основа історичних трансформацій. Філософія і політологія в контексті сучасної культури. 2013. Вип. 6(3). С.74–79.
2. Вербець В.В., Субот О.А., Христю Т.А. Соціологія: навчальний посібник. Київ: КОНДОР, 2009. 550 с.
3. Кірнос І. Систематизація нових соціальних ризиків у контексті переходу до постіндустріального суспільства. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Логістика. 2011. № 706. С.88–93
4. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Загальний курс: підручник. Київ: Каравела, 2011. 408 с.
5. Тарасова О.А., Черноус Л.С. У.Бек і Е.Гідденс про суспільство ризику. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. 2019. Вип. 83. С.53–58
6. Радіонова-Водяницька В. Щодо окремих соціальних ризиків у трудовому праві. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2013. № 27. С.444–452.
7. Соціологія: підручник / За ред. В.М.Піча. 3-е вид., стереотипне. Львів: «Новий Світ-2000», 2008. 280 с.
8. Соціологія: навчальний посібник / За ред. С.О.Макеєв. 4-е вид., перероб. і доп. Київ: Знання, КОО, 2008. 366 с..
9. Соціологія: підручник для студ. вищ. навч. закл. / В.І.Волович, М.І.Горлач, В.І.Кремень та ін. 6-е вид. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 808 с.
10. Соціологія: Модульний курс: навчальний посібник / За ред. Н.М.Семка. Харків: Торсінг плюс, 2009. 300 с.
11. Соціологія: терміни і поняття: навчальний словник-довідник / за заг. ред. В.М.Пічі [Ю.Ф.Пачковський, О.І.Пташник-Середюк, С.А.Шудло та ін.]. Львів: Новий Світ-2000, 2018. 658 с.